

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 58/15

Λουξεμβούργο, 21 Μαΐου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-352/13
Cartel Damage Claims (CDC) Hydrogen Peroxide SA κατά Akzo Nobel NV
κ.λπ.

Οι ζημιωθέντες λόγω συμπράξεως μπορούν να αξιώσουν αποζημίωση ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εκ των μετεχόντων στην παράβαση

Η παραίτηση του ζημιωθέντος από την αγωγή του κατά του μοναδικού εκ των μετεχόντων στη σύμπραξη που έχει την κατοικία του εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που επελήφθη της υποθέσεως δεν θίγει, καταρχήν, την διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού να επιληφθεί των αγωγών που στρέφονται κατά των λοιπών μετεχόντων

Ο κανονισμός Βρυξέλλες I ¹ προβλέπει ότι τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους πρέπει, καταρχήν, να ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους. Ωστόσο, σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχουν πλείονες εναγόμενοι, ένα πρόσωπο μπορεί επίσης να εναχθεί ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, εφόσον υπάρχει τόσο στενή συνάφεια μεταξύ των αγωγών ώστε να ενδείκνυται να συνεκδικασθούν και να κριθούν συγχρόνως, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος εκδόσεως ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Η υπό κρίση διαφορά ανέκυψε κατόπιν της εκδόσεως αποφάσεως της 3ης Μαΐου 2006, με την οποία η Επιτροπή διαπίστωσε ότι εταιρίες οι οποίες προμήθευαν υπεροξείδιο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας μετείχαν σε σύμπραξη κατά παράβαση των κανόνων της Ένωσης περί ανταγωνισμού ². Για τον λόγο αυτό, σε ορισμένες εκ των εταιριών αυτών επιβλήθηκαν πρόστιμα.

Η Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA (CDC) είναι βελγική εταιρία στην οποία πλείονες επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα της επεξεργασίας χαρτοπολτού και χάρτου εκχώρησαν τις αξιώσεις τους αποζημιώσεως όσον αφορά τις ζημίες που υπέστησαν λόγω της συμπράξεως.

Τον Μάρτιο του 2009, η CDC άσκησε αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον του Landgericht Dortmund (πρωτοδικείου της περιφέρειας του Ντόρτμουντ, Γερμανία) κατά έξι εκ των εταιριών αυτών ³ στις οποίες είχε επιβάλει κυρώσεις η Επιτροπή. Δεδομένου ότι οι εταιρίες αυτές είχαν την έδρα τους σε διάφορα κράτη μέλη, η CDC διευκρίνισε στο δικόγραφο της αγωγής της ότι τα γερμανικά δικαστήρια είχαν διεθνή δικαιοδοσία όσον αφορά το σύνολο των εναγομένων, καθόσον μία εξ αυτών, συγκεκριμένα δε η Evonik Degussa GmbH, είχε την έδρα της στη Γερμανία.

Τον Σεπτέμβριο του 2009, η CDC παραιτήθηκε από την αγωγή της κατά της Evonik Degussa, κατόπιν της συνάψεως εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Οι λοιπές εταιρίες τις οποίες ενήγαγε η CDC αμφισβητούν τη διεθνή δικαιοδοσία του γερμανικού δικαστηρίου. Διατείνονται ότι οι συμβάσεις πωλήσεως που είχαν συνάψει με τις ζημιωθείσες εταιρίες περιελάμβαναν ρήτρες παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει των οποίων καθοριζόνταν τα έχοντα διεθνή δικαιοδοσία δικαστήρια σε περίπτωση διαφοράς που θα ανέκυπτε εκ των συμβάσεων. Διατηρώντας αμφιβολίες ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία του, το Landgericht

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2001, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

² Απόφαση C (2006) 1766 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, επί της υποθέσεως COMP/F/38.620 – Υπεροξείδιο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας (ΕΕ L 353, σ. 54).

³ Πρόκειται για τις εταιρίες Evonik Degussa GmbH (Γερμανία), Akzo Nobel NV (Κάτω Χώρες), Solvay SA (Βέλγιο), Kemira Oyj (Φινλανδία), Arkema France SA (Γαλλία) και FMC Foret SA (Ισπανία).

Dortmund υπέβαλε στο Δικαστήριο πλείονα ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού Βρυξέλλες Ι.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι με την απόφαση της Επιτροπής της 3ης Μαΐου 2006 δεν καθορίζονται οι προϋποθέσεις της ενδεχόμενης αστικής ευθύνης των εταιριών που μετείχαν στην επίμαχη σύμπραξη, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις της ευθύνης αυτής καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο εκάστου κράτους μέλους. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι, καθόσον τα διάφορα εθνικά δίκαια ενδέχεται να διαφέρουν ως προς το ζήτημα αυτό, υφίσταται κίνδυνος εκδόσεως ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε περίπτωση κατά την οποία ο ζημιωθείς λόγω της συμπράξεως ασκεί αγωγές ενώπιον των δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών. Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι, **οσάκις υφίσταται τέτοιος κίνδυνος ο κανονισμός επιτρέπει την άσκηση αγωγών ενώπιον ενός μόνο δικαστηρίου κατά πλειόνων εναγομένων που έχουν την κατοικία τους σε διάφορα κράτη μέλη**. Εξάλλου, οι εταιρίες που μετείχαν σε παράνομη σύμπραξη πρέπει να αναμένουν ότι θα εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων κράτους μέλους εντός του οποίου εδρεύει μία εξ αυτών.

Στο ίδιο πλαίσιο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ενδεχόμενη **παραίτηση του ενάγοντος από την αγωγή του κατά του μοναδικού εκ των από κοινού εναγομένων που έχει την κατοικία του εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του δικαστηρίου το οποίο έχει επιληφθεί της υποθέσεως δεν θίγει, καταρχήν, τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού να επιληφθεί των αγωγών που στρέφονται κατά των λοιπών από κοινού εναγομένων**. Πάντως, η διάταξη του κανονισμού βάσει της οποίας επιτρέπεται να ενάγονται πλείονες εναγόμενοι ενώπιον του ιδίου δικαστηρίου δεν πρέπει να εφαρμόζεται καταχρηστικά. Τούτο θα συνέβαινε εν προκειμένω αν αποδεικνυόταν ότι η CDC και η Evonik Degussa είχαν σκοπίμως μεταθέσει τη σύναψη του μεταξύ τους φιλικού διακανονισμού σε χρόνο μεταγενέστερο της ασκήσεως της αγωγής με αποκλειστικό σκοπό να θεμελιωθεί η διεθνής δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων έναντι των λοιπών μετεχόντων στη σύμπραξη.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι **ζημιωθείς λόγω παράνομης συμπράξεως μπορεί να ασκήσει κατ' επιλογήν του την αγωγή αποζημιώσεως κατά πλειόνων εταιριών που είχαν μετάσχει στην παράβαση είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου συνάψεως της συμπράξεως ή του τόπου συνάψεως ειδικής συμφωνίας σχετικής με τη σύμπραξη αυτή είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου επελεύσεως της ζημίας**. Ο τόπος αυτός πρέπει να προσδιορίζεται για κάθε ζημιωθέντα ατομικώς και βρίσκεται, καταρχήν, στην έδρα του προσώπου αυτού. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το κατ' αυτόν τον τρόπο καθορισθέν δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αγωγών που ασκούνται είτε κατά ενός οποιουδήποτε αυτουργού της συμπράξεως είτε κατά πλειόνων εταιριών που μετείχαν στην οικεία σύμπραξη. Αντιθέτως, δεδομένου ότι η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού περιορίζεται στη ζημία που υπέστη η επιχείρηση η οποία εδρεύει εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του, ενάγων όπως η CDC, η οποία έχει συγκεντρώσει κατόπιν εκχωρήσεως τις αξιώσεις αποζημιώσεως πλειόνων επιχειρήσεων, υποχρεούται, καθόσον σκοπεί να επικαλεσθεί τη διεθνή δικαιοδοσία αυτή, να ασκήσει χωριστές αγωγές για τη ζημία που υπέστη καθεμία από τις επιχειρήσεις αυτές ενώπιον των δικαστηρίων στην περιφέρεια δικαιοδοσίας των οποίων βρίσκεται η αντίστοιχη έδρα τους.

Τρίτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι **το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υποθέσεως δεσμεύεται, καταρχήν, από ρήτρα παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας**, βάσει της οποίας αποκλείεται η εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του κανονισμού περί πλειόνων εναγομένων και περί αδιοπρακτικής και οιονεί αδιοπρακτικής ευθύνης. Το Δικαστήριο επισημαίνει, πάντως, ότι **οι διαφορές σχετικά με την αποκατάσταση ζημιών που οφείλονται σε παράνομη σύμπραξη μπορούν να υπαχθούν σε ρήτρες παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας μόνον εφόσον ο ζημιωθείς έχει συναινέσει σε τέτοια ρήτρα**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του

Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582